

KARDİYOVASKÜLER VE SOLUNUM SİSTEMİ MUAYENESİ

Malzemeler

Steteskop

Disposable (Tek kullanımlık) eldiven

Değerlendirme Basamakları	Hasta Bulguları
Hastaya uygulama hakkında bilgi ver.	
Hastaya, sırtı size dönük olacak şekilde yatağın kenarına oturur pozisyon ver	
Muayeneye İnceleme ile başla: - Solunum hız ve derinliğini gözlemler	
- Deride herhangi bir oluşum (skar, nodul, kistik yapı v.b.) olup olmadığını gözlemler	
- Burun kanatlarının solunuma katılıp katılmadığını gözlemler	
- Dudaklarda, tırnaklarda ve kulak uçlarında siyanoz olup olmadığını gözlemler	
- İnceleme ile kardiyak pulsasyonları gözlemler	
- Skolyoz, kifoz, pektus yönünden gözlemler	
Muayeneye palpasyon ile devam et: - Posteriordan her iki avuç içini ya da ulnar bölgeyi hastanın sırtına yerleştir ve hastadan 11-11 rakamlarını söylemesini iste, bu sırada titreşimleri hissetmeye çalış, titreşimlerin varlığı akciğerin açık olduğunu gösterir	
- Posteriordan her iki avuç içini hastanın sırtına yerleştir, parmaklarını yelpaze biçiminde aç, her iki baş parmağını birleştir, hastadan derin nefes almasını iste ekspirasyonda baş parmakların arası açılıyor ise akciğer ekspansiyonunun iyi olduğunu gösterir	
- Kardiyak pulsasyonları palpe et - Nabız dolgunluğunu palpe et (jugular, radyel, brakial ve diğer bölgeler)	

- Tırnak üzerine hafif bası uygula ve kapiller geri dolum süresini kontrol et	
<u>Perküsyon:</u> - Perküsyona başlarken hastadan kollarını önde, göğüs üzerinde kavuşturması ve hafifçe öne eğilmesi iste simetrik olarak perküsyonunu yap	
<u>Oskültasyon:</u> Steteskopun diyafram kısmını kullanın ve simetrik olarak akciğer seslerini ve apikal nabızı değerlendir	
Kan basıncını oksültasyon yöntemi ile değerlendir	

ABDOMİNAL MUAYENE

Malzemeler

Steteskop

Disponible (Tek kullanımlık) eldiven

Değerlendirme Basamakları	Hasta Bulguları
Hastaya uygulama hakkında bilgi ver	
Hastaya dorsal rekümbent pozisyonu ver	
Muayeneye <u>inspeksiyon</u> ile başla: <ul style="list-style-type: none">- Abdominal solunum yönünden gözlemle- Deride skar, sarılık, peteşi, ekimoz, leke yönünden gözlemle- Batında yumuşak ve gerginlik durumunu değerlendir- Batında asimetrik görünümü değerlendir (tümör yönünden bilgi verir)- Batında ven dolgunluğunu gözlemle (portal ven basıncı nedeni ile ya da vena cava superior dolgunluğu nedeni ile)	
Muayeneye <u>oskültasyon</u> ile devam et (bağırsak hareketleri palpasyondan önce dinlenmeli) <ul style="list-style-type: none">- Umblikusu merkez alıp batını 4 eşit bölüme ayır- Sağ alt kadranda başlayıp sistematik bir şekilde her bir kadranda 15 saniye bağırsak seslerini dinle	
Muayeneye <u>perküsyon</u> ile devam et: Dolaylı perküsyon yöntemini kullanarak matite ve timpani seslerini değerlendir	
Muayeneye <u>palpasyon</u> ile devam et <ul style="list-style-type: none">- Parmak pedlerini kullanarak 1,5 cm lik bası oluştur ve sistematik biçimde ağrı hassasiyet yönünden palpe et	
Hastaya rahat ettiği bir pozisyon ver.	

NÖROLOJİK MUAYENE

Malzemeler:

Steteskop	Islak pamuk
Tek kullanımlık eldiven	Diyapozon
Kokulu sabun	Refleks çekici

Değerlendirme Basamakları	Hasta Bulguları
1. Bireye işlem hakkında bilgi verin.	
2. Bireyin işleme katılabilme derecesini ve işlemi etkileyecek faktörleri değerlendirin.	
3. Hastanın bilinç durumunu değerlendirin Oryantasyon: Yer, kişi ve zamanı doğru bilmesi. Koordinasyon: Verilen komutları doğru uygulayabilmesi.	
4. Konuşma ve anlatım bozukluğunu değerlendirin.	
5. Kraniyel sinirlerin muayenesine başlayın. 1. Olfaktor sinir: Her bir burun deliğine çeşitli kokuları uygula ve ne koktuğunu hastaya sorun.	
2. Optik sinir, 4.Troklear sinir, 6. Abdusens sinir: Görme keskinliği ve görme alanını değerlendirin. a) Görme keskinliği için snellen kartını kullanın (Hasta 6 metre uzaktan snellen kartındaki harfleri okuyabilmeli). b) Görme alanı için hasta ile paralel olarak gözünün birini kapatıp, hastadan diğer göz ile işaret parmağını göremeyene kadar takip etmesini isteyin.	

<p>3.Okulamotor sinir: Işık reaksiyonunu, gözün vertikal ve medial hareketlerini ve göz kapağı hareketini değerlendirin.</p> <p>a) İşaret parmağını yukarıdan başlayarak O veya H harfi çizin ve hastadan gözü ile (başı ile değil) takip etmesini isteyin.</p> <p>b) Işık reaksiyonunu değerlendirme: Işık kaynağını dışardan içeri/yüze doğru yaklaştırıp bu arada pupillerin küçülüp küçülmediğini gözlemleyin.</p>	
<p>5. Trigeminal sinir: Ağrı ve ısının kontrolü ile çene refleksi ve çene hareketlerini değerlendirin.</p> <p>a) Yüz sinirlerinin fonksiyonu için ıslak pamuğu sıra ile frontal, maksillar ve mandibular bölge üzerinden aşağı doğru dokundurun ve tepki verip vermediğini gözlemleyin.</p> <p>b) Hastadan dişlerini sıkmasını, gözlerini sıkıca kapatmasını isteyin ve hastayı gözlemleyin.</p>	
<p>7. Fasial sinir: Yüz hareketleri ve mimik (gülümseme, kaş çatma, somurtma, üzgün v.b.) hareketlerini yaptırın.</p>	
<p>8. Akustik sinir: İşitme keskinliği, Rinne ve Weber testlerini ve denge testini yapın.</p> <p>a) 30 cm uzaktan fısıltıyı duyup duymadığını gözlemleyin.</p> <p>b) Rinne ve Weber testi ile işitmeyi değerlendirin.</p> <p>c) Denge testi için hastayı yürütün. Sorun yoksa düz çizgi üzerinde yürütün.</p>	
<p>9. Glassofaringial sinir: Tatlı, acı, ekşi testlerini ve öğürme refleksini değerlendirin.</p>	
<p>10. Vagus siniri: Konuşma sırasında damağı gözlemleyin. Konuşurken boğuk seslilik, yutma güçlüğü ve farinks refleksinde kayıp olup olmadığını gözlemleyin.</p>	

<p>11. Assessorius sinir: Omuz ve boyun kaslarının hareketini ve gerilmesini değerlendirin. Boyunda zayıflık, dönme hareketinde zayıflama, omuz silkme hareketini yapamama durumunu değerlendirin.</p>	
<p>12. Hipoglossus sinir: Dil hareketlerini değerlendirin. Hastadan dilini çıkarmasını ve yuvarlamasını isteyin.</p>	
<p>6. Refleks kontrollerini yapın.</p> <ul style="list-style-type: none">- Plantar refleks kontrolü: Normal refleks ayak parmaklarının ayak tabanına doğru bükülmesidir. Patolojik refleks ise ayak parmaklarının yelpaze biçiminde dışarı açılmasıdır.- Patella refleksi kontrolü: Hasta muayene masasının kenarında otururken refleks çekici ile patellaya vurulur ve ekstansiyon beklenir.	

BAŞ-BOYUN MUAYENESİ

Malzemeler: Abeslang, Tek kullanımlık eldiven, Işık kaynağı, Bir bardak su

Değerlendirme Basamakları	Hasta Bulguları
1. Bireye işlem hakkında bilgi verin.	
2. Bireyin işleme katılabilme derecesini ve işlemi etkileyecek faktörleri değerlendirin.	
3. Hastaya, yüzü size bakacak şekilde yatağın kenarına oturur pozisyon verin ve eldiven giyin.	
4. İnspeksiyon ile muayeneye başlayın: - Saç ve saçlı derinin görünümünü değerlendirin	
- Göz kapağı, kaşlar, kirpiklerin durumunu değerlendirin.	
- Görme keskinliğini değerlendirin	
- Yüzde ödem, kızarıklık, aşırı kıllanma durumunu değerlendirin.	
- Ağız, burun, kulak yapısı ve görünümünü değerlendirin.	
- Ağız ve ağız boşluğunu ışık kaynağını kullanarak gözlemleyin.	
- Burnu septum deviasyonu, nodül, ülserasyon ve kanama yönünden ışık kaynağı ile gözlemleyin.	
- İşitme keskinliğini değerlendirin.	
- Boyun yapısı ve görünümünü değerlendirin.	
- Hastaya bir-iki yudum su içirin ve yutkunurken trakea ve tiroidinin durumunu gözlemleyin.	
5. Muayeneye palpasyon ile devam edin; - Saç ve saçlı deriyi palpe edin.	

- Mastoid çıkıntı, oksipital çıkıntı ve mandibular eklemin fonksiyonunu palpe edin.	
- Frontal ve maksiller sinüslerde hassasiyeti palpe edin.	
- Submandibular lenf bezleri ve parotis glandları palpe edin.	
- Boyun kaslarında ağrı, kasılma (Sternokleidomastoid ve Trapezeus) yönünden palpe edin. a) Sternokleidomastoid kasının fonksiyonunu ve gücünü değerlendirmek için başı lateral fleksiyona getirirken el ile direnç oluşturun. b) Trapezius kasının fonksiyonu için başa fleksiyon ve ekstansiyon yaptırın. c) Trapezius kasının gücünü değerlendirmek için her iki omuza bilinçli olarak bası oluşturun ve hastanın omzunu kaldırmasını, dirence karşı komasını isteyin.	
- Trakea deviasyonunu palpe edin.	
- Troid bezini anterior ya da posteriordan palpe edin.	